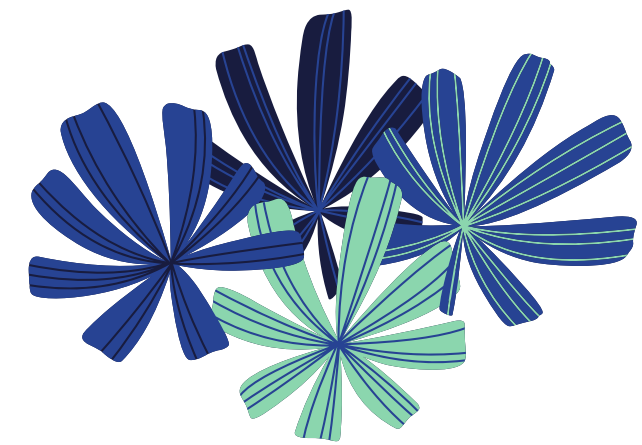

PÄHKINÄRINTEEN
HYVÄN
KOHTTELUN
SUUNNITELMA

LASTENSUOJELULAKI 61§, PÄIVITETTY 20.10.2025

MIKÄ ON PÄHKINÄRINNE?

Pähkinärinne on 7-paikkainen perustason lastensuojeluyksikkö, joka sijaitsee Piikkiössä Kaarinassa. Pähkinärinne on osa Familiaria, joka puolestaan on osa Mehiläistä.

Pähkinärinteessä asuu pääsääntöisesti 6–17-vuotiaita lapsia, jotka on huostaanotettu tai sijoitettu lastensuojelun avohuollon tukitoimena Pähkinärinteeseen. Jokaisella lapsella on oma vastuusosiaalityöntekijä, joka pitää lapsen asioista huolta, tekee lasta ja sijaishuoltoa koskevat päätökset ja takaa lapsen oikeuksien toteutumisen sijaishuollossa.

Jos et tiedä kuka on oma sosiaalityöntekijäsi, kysy ohjaajilta! Autamme sinua myös olemaan yhteydessä sosiaalityöntekijääsi ja jos yhteyden saaminen on vaikeaa, autamme tavoittelussa ja välitämme viestiäsi eteenpäin.

Pähkinärinteessä työskentelee kokenut henkilökunta, jolla on paljon kokemusta lastensuojelusta. Ohjaajia on päivällä paikalla kaksi ja yöllä yksi ohjaaja valvoo lasten unta. Pähkinärinteen johtaja Natalia on paikalla virka-aikaan.

Pähkinärinteen tavoite on tarjota jokaiselle lapselle turvallinen ja tasapainoinen kasvuympäristö. Lapsi voi kasvaa ja elää tasapainoista lapsuutta saaden hellyyttä ja hoivaa. Pähkinärinteen johtaja ja ohjaajat pitävät huolta, että myös lapsen perhe ja läheiset tulevat kuulluksi ja huomioiduksi sijoituksen aikana.

MIKÄ ON HYVÄN KOHTELUN SUUNNITELMA?

Hyvän kohtelun suunnitelma on tehty yhdessä Pähkinärinteen lasten ja aikuisten kanssa. Sen tarkoitus on tukea lasten ja nuorten itsemääräämisoikeuden toteutumista sijoituksen aikana. Suunnitelmassa avataan Pähkinärinteen käytäntöjä, lasten oikeuksia sekä sijaishuollossa tärkeitä lakipykälä. Suunnitelma päivitetään vähintään vuoden välein ja tarvittaessa useammin.

Hyvän kohtelun suunnitelma käydään läpi aina uuden lapsen muuttaessa Pähkinärinteeseen ja lapsilla on mahdollisuus tehdä muutos- ja lisäysehdotuksia suunnitelmaan. Pähkinärinteessä lapsilla on palautelaatikko, jonne voi laittaa nimettömänä ehdotuksia, tai kertoa ne suoraan ohjaajalle. Lastenkokouksessa lapset saavat äänensä kuuluviin viikoittain.

ARJEN PELISÄÄNNÖT

-KÄYTTÄYDY KIVASTI
MUITA KOHTAAN
-KUNNIOITA MUITA,
MUIDEN OMAA TILAA
SEKÄ OMIA TAVAROITA
-ÄLÄ KIROILE
-ÄLÄ SATUTA MUITA
(ÄLÄKÄ ITSEÄSI ❤️)

Pähkinärinteessä ei saa puhua pahaan toisista ja kaikki väkivalta on ehdottomasti kiellettyä. Kaikkia tulee kohdella kauniisti ja asiallisesti. Jos lapsi kokee tulevansa huonosti kohdelluksi, siitä tulee heti kertoa aikuiselle, jotta tilanne saadaan selvitettyä.

Tilanteissa, joissa lapsi käyttäytyy huonosti toista lasta tai aikuista kohtaan, voidaan tarvittaessa käydä **kasvatuskeskustelu**. Usein kasvatuskeskustelu auttaa ongelman ratkaisussa, kun lapsi pääsee kertomaan oman näkökulman asiasta ja yhdessä asiaa läpi käyden löydetään uusia toimintamalleja.

VUOROVAIKUTUS

Pähkinärinteessä lasten kanssa harjoitellaan hyvää ja asiallista vuorovaikutusta toimiessa niin aikuisten kuin toisten lastenkin kanssa. Kohteliaat tavat ja toisten huomioon ottaminen sekä arvostaminen ovat hyvän vuorovaikutuksen perusta. Pähkinärinne on väkivallaton sekä paikka, missä ketään ei kiusata. Ohjaajat puuttuvat välittömästi kiusaamiseen sekä väkivaltaiseen käytökseen.

Yhdessä toimiessa lapset oppivat ja opettelemme yhdessä myös kaveritaitoja. Harjoittelempa asioiden sopimista, omien rajojen tunnistamista ja niiden asettamista, riitojen selvittämistä ja välittämisen osoittamista. Lapset voivat myös keskenään kannustaa toisiaan hyvään käytökseen.

✦ VAIKUTA ARKEEN ✦

Jokaisella lapsella on mahdollisuus vaikuttaa omaan arkeensa. Pähkinärinteessä lasten arki perustuu viikkosuunnitelmaan, jossa toteutetaan lapsen kanssa yhteisesti sovittuja aikatauluja niin arjen kuin vapaapäivienkin osalta. Viikkosuunnitelma tehdään joka sunnuntai.

Pähkinärinteessä on viikoittain **lasten kokous**, jossa yhdessä aikuiset ja lapset miettivät onko tiedotettavia asioita, toiveita ja tapahtumiin liittyviä suunnitelmia.

Lapsilla on **itseään määräämisoikeus** ja oikeus ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon. Itsemääräämisoikeus tarkoittaa mm. henkilökohtaista vapautta ja koskemattomuutta, sekä oikeutta määrätä itsestään ja kehostaan.

Lasten **kotiintuloajat** määräytyvät yksilöllisesti. Lapset voivat jäädä sovitusti suoraan koulusta kavereiden kanssa, kunhan läksyt ja muut arjen toimet tulevat tehtyä kotiintulon jälkeen. Menoista sovitaan lasten kanssa aina etukäteen, jotta aikuisilla on tieto missä lapset ovat ja koska palaavat. Kotiintuloajoista voidaan myös joustaa, jos siihen on hyvä syy ja siitä sovitaan ajoissa. Jos sovittuja aikatauluja ei noudateta, mietitään yhdessä, miten toimitaan.

Illalla lasten **huoneisiin menoajat** perustuvat yksilölliseen tarpeeseen. Tällä turvataan riittävä levon saanti. Viikonloppuisin ja lomilla voidaan mennä huoneeseen myöhemmin, kuitenkin turvaten kaikille iltarauhaa ja riittävä lepo. Illalla aikataulut sovitaan yhdessä lasten kanssa, esim. jos viikonloppuna tulee illasta myöhemmin hyvä elokuva, se voidaan sovitusti katsoa.

Lasta tuetaan **itsestään huolehtimiseen ja uusien taitojen opetteluun** ikätasollaan. Lapsi pääsee ottamaan vastuuta ja harjoittelemaan esimerkiksi parturin tilaamista, jotta se tulevaisuudessa itsenäisessä asumisessa olisi luontevaa ja jo opittu taito.

ARJEN KÄYTÄNTEET

Pähkinärinteessä lapsilla on yksilöllisesti sovitut **pelisäännöt puhelimilla ja tietokoneilla**. Lapsi voi pitää tietokonetta ja puhelinta itsellään, kunhan niiden käyttö ei ole haitaksi lapselle. Jos käyttö on haitallista, niiden käyttöä voidaan rajoittaa. Esimerkiksi tuomalla laite yöksi toimistoon, jotta lapsi maltaa nukkua paremmin. Myös päivällä lapsen peliaikaa voidaan rajata, jos lapsella on sen kanssa haasteita. Näistä tehdään rajoituspäätös.

Lapset voivat **pitää yhteyttä** perheeseensä, ystäviinsä, sukulaisiinsa sekä muihin tärkeisiin ihmisiin omalla puhelimellaan tai Pähkinärinteen yhteisellä lasten puhelimella. Pähkinärinteessä voi vieraila lapselle läheiset ihmiset sekä ystävät mutta niistä on sovittava etukäteen. Lapsia kannustetaan tuomaan ystäviä Pähkinärinteeseen, jolloin aikuisetkin oppivat tuntemaan lapsen ystäviä.

OMAOHJAAJA

Jokaiselle lapselle sovitaan kaksi omaohjaajaa, jotka ovat pääsääntöisesti vastuussa lapsen asioiden hoitamisesta, vaatehankinnoista, palavereihin osallistumisesta sekä paperihommien hoitamisesta.

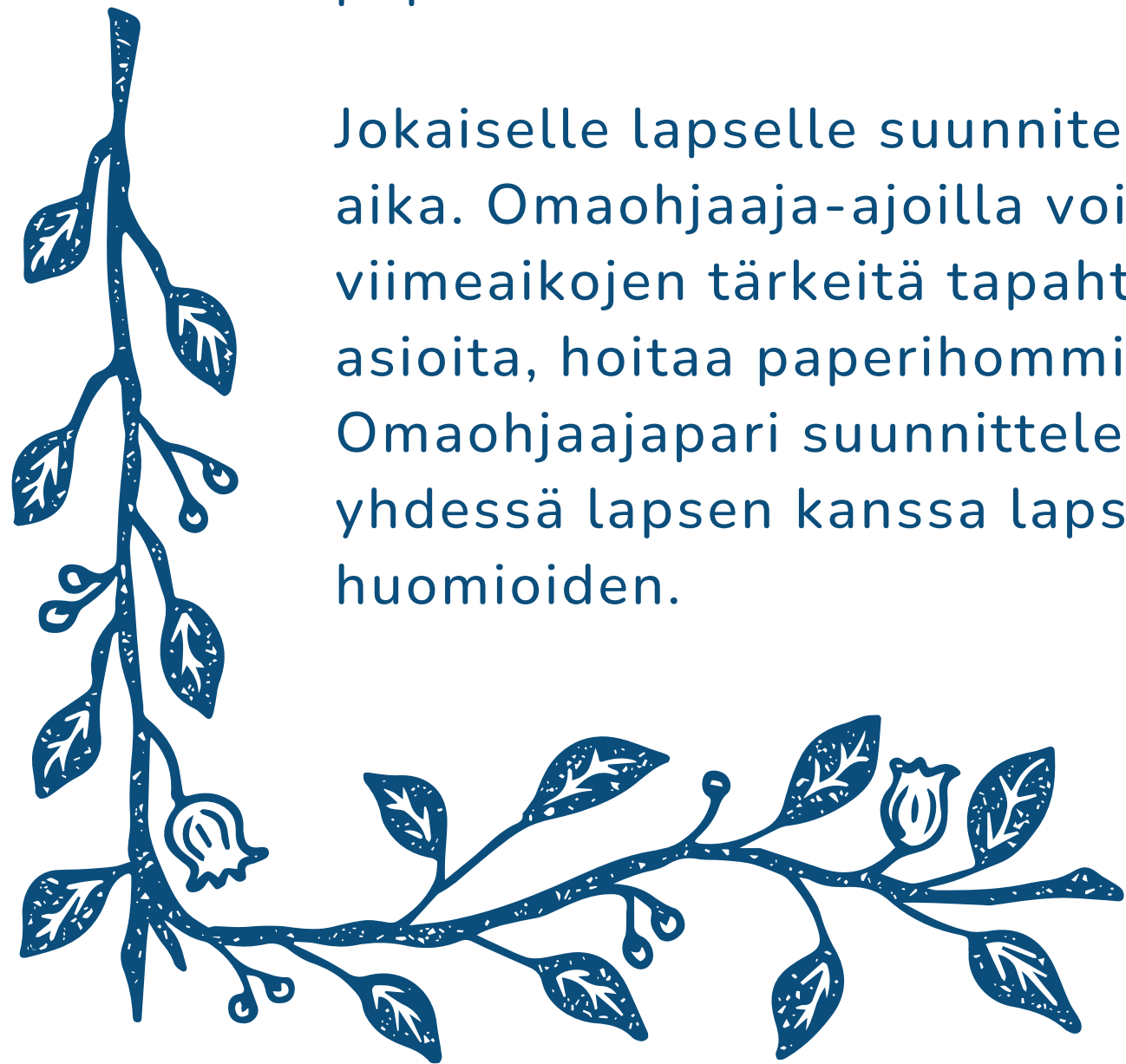
Jokaiselle lapselle suunnitellaan viikoittain omaohjaaja-aika. Omaohjaaja-ajoilla voidaan jutella kuulumisia ja viimeaikojen tärkeitä tapahtumia, käydä hoitamassa asioita, hoitaa paperihommia tai tehdä jotain kivaa! Omaohjaajapari suunnittelee omaohjaaja-aikojen sisällön yhdessä lapsen kanssa lapsen henkilökohtaiset tavoitteet huomioiden.

MITÄ SEN OMAOHJAAJAN KANS PITIKÄÄN?

- omaohjaaja-aika joka viikko
- vaatehankinnat
- isommat arjen asiat ja sovittavat jutut
- ”paperihommat”

JA NIITÄ PAPERIHOMMIA OLI?

- kuukausikooste
- hoito- ja kasvatussuunnitelma
- toimintakykymittari

OMAN HOIDON SUUNNITTELU

PÄHKINÄRINTEESSÄ LAPSET OTETAAN MUKAAN OMAN HOIDON SUUNNITTELUUN JA HEITÄ KANNUSTETAAN KERTOMAAN OMAT REHELLISET MIELIPITEET JA TOIVEET HEITÄ KOSKEVISSA ASIOISSA.

Asiakassuunnitelman neuvottelussa päätetään lapsen asioista, jolloin on ensiarvoisen tärkeää, että lapsi on niissä paikalla ja saa omat ajatuksensa ja toiveensa esille. Lapsen kanssa mietitään aihealueita jo etukäteen, jotta heillä on mahdollisuus miettiä, mitä asioita tuoda esille. Neuvotteluissa on yleensä paikalla Pähkinärinteen johtaja ja toinen lapsen omaohjaajista. **Asiakassuunnitelmaan asetetaan lapsen yksilölliset tavoitteet.**

Jokaisesta lapsesta tehdään **päivittäiskirjauksia** ja kirjaaminen on tärkeää myös lapsen oikeusturvan kannalta. Pähkinärinteessä kirjaamisessa käytetään asiakastietojärjestelmä Nappulaa. Nappulaan kirjataan myös mm. hoito- ja kasvatussuunnitelma, toimintakykymittari, lasten käyttövarat, rajoitukset yms. Jokaisella ohjaajalla on vaitiolovelvollisuus lapsen asioista.

Toimintakykymittari täytetään Pähkinärinteessä kolmen kuukauden välein. Sen täyttää omaohjaaja yhdessä lapsen kanssa. Siihen toivotaan myös vanhempien näkemystä ja ajatuksia lapsestaan.

Hoito- ja kasvatussuunnitelman tekoon Pähkinärinteessä osallistuvat molemmat omaohjaajat yhdessä lapsen kanssa. Suunnitelmassa kuullaan myös vanhempien ja sosiaalityöntekijän mielipiteet. Suunnitelma päivitetään vähintään kolmen kuukauden välein.

Kuukausikoosteessa käydään läpi lapsen mennyttä kuukautta ja lapsella on mahdollisuus kertoa siihen omat näkemyksensä. Kuukausikoosteeseen suunnitellaan myös tavoitteet seuraavalle kuukaudelle.

OMAN NÄKÖISTÄ ELOA

Pähkinärinteessä jokaisella lapsella on oma huone, jonka lapsi **saa sisustaa** itse haluamallaan tavalla. Ajan kanssa lapsen huone voi näyttää hyvinkin paljon omistajaltaan kertoen harrastuksesta ja mielenkiinnonkohteista. Pähkinärinteen sisustuksessa ei saa näkyä päihdemyönteisyys, väkivalta tai muuten epäsovivat asiat. Oman huoneen siisteydestä lapset vastaavat yhdessä aikuisen kanssa. Pähkinärinteessä **keskiviikkoisin siivotaan** oma huone sekä “oma- alue”, joka vaihtuu viikoittain. Lapsia autetaan ohjeistamalla ja tarvittaessa siivoamalla yhdessä lapsen kanssa. Sunnuntaisin tehdään “pikku siivous”. Aikuiset ovat kokonaisvastuussa Pähkinärinteen siisteydestä ja huolehtivat suurimmat siivoukset. Lapsilla on myös mahdollisuus ansaita ahkeruusrahaa osallistumalla siivousprojekteihin. Siivouksen tavoitteina on, että Pähkinärinne pysyy siistinä ja viihtyisänä sekä lasten opettaminen siivoukseen.

Pähkinärinteessä kunnioitetaan kaikkien lasten yksityisyyttä. Lasten kaikki tavarat, puhelimet, lelut yms. ovat henkilökohtaisia ja vain omaan käyttöön. **Oman huoneen rauhaa** kunnioitetaan koputtamalla ennen oven avaamista. Lapset toivovatkin, että aikuiset odottaisivat lapsen lupaa tulla huoneeseen ennen oven avaamista. Aikuisella ollessa huoli lapsesta, huoneeseen voidaan mennä ilman lupaakin lapsen vointia katsomaan.

Jokainen lapsi **saa pukeutua haluamallaan tavalla**, kunhan pukeutuminen on asiallista ja vuodenajan mukaista. Lapsilla on mahdollisuus käydä yhdessä ohjaajan kanssa vaateostoksilla. Vaateraha on 50€ kuukaudessa.

RUOKAILU

Pähkinärinteessä syödään säännöllisesti ja hyvin. Aamupalan lapsi syö ennen kouluun menoa ja viikonloppuisin herättyään. Lounaan lapset syövät arkisin koulussa ja viikonloppuisin lounas valmistetaan Pähkinärinteessä ~klo 12. Arkisin välipalan lapsi syö koulun jälkeen ja viikonloppuisin ~klo 14 aikaan. Päivällinen valmistetaan Pähkinärinteessä ja nautitaan ~klo 16 aikaan. Iltapala syödään illalla klo 19 jälkeen omien aikataulujen mukaisesti.

Ruoka suunnitellaan ja valmistetaan itse. Ruokaostokset hoidetaan joko tilaamalla kauppakassit Pähkinärinteeseen tai käymällä itse ostoksilla. Lapsilla on mahdollisuus vaikuttaa elintarvikkeisiin, joita ostetaan sekä ruuan valmistukseen. Pähkinärinteessä otetaan huomioon lasten ja ohjaajien ruokarajoitteet ja allergiat. Ruokailuun osallistuvat kaikki lapset ja aikuiset. Ruokaa otetaan se mitä jaksetaan syödä. Ruokailussa muistetaan hyvät tavat ja vietetään mukavaa aikaa yhdessä.

AAMUPALA

Ennen koulua, viikonloppuisin kun on herännyt

LOUNAS

Noin klo 12

VÄLIPALA

Koulun jälkeen, viikonloppuisin noin klo 14

PÄIVÄLLINEN

Noin klo 16

ILTAPALA

Omien aikataulujen mukaan

VAPAA-AIKA

HARRASTUKSET

Pähkinärinteessä kaikkia lapsia tuetaan löytämään **mieluisa harrastus**.

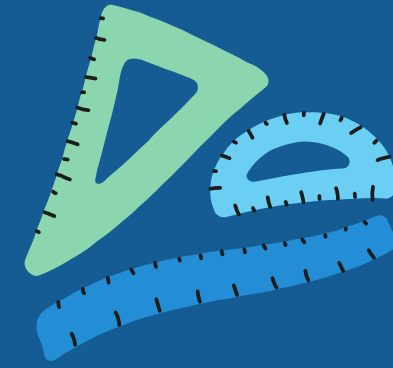
Mahdollisuuksien mukaan järjestetään kulkemiset harrastukseen, hankitaan riittävät välineet siihen ja maksetaan kohtuulliset harrastusmaksut. **Pähkinärinteessä harrastetaan ja tehdään asioita myös yhdessä.** Noin joka toinen viikko on yhteinen toimintapäivä, joihin suunnitellaan kivaa tekemistä lasten toiveiden mukaisesti.

KÄYTTÖRAHA

Pähkinärinteessä käyttörahat maksetaan kerran kuukaudessa. Alle 10-vuotiaiden kuukausiraha on 25 euroa, 10–14-vuotiaiden 45 euroa ja yli 15-vuotiaiden 71 euroa. Osalle lapsista raha maksetaan käteisenä ja osalle maksetaan tilille. Jokainen lapsi voi käyttää rahan haluamallaan tavalla itsenäisesti tai yhdessä ohjaajan kanssa. Lisäksi lapsi saa rahaa mahdollisiin kavereiden lahjoihin, elokuviin yms. menoihin.

KOULU

Pähkinärinteessä kaikki lapset käyvät talon ulkopuolella koulua. Koulunkäyntiä pyritään tukemaan kaikin mahdollisin tavoin. Yhteydenpito opettajiin ja tukeminen läksyissä ja kokeissa on arkea ohjaajille. Jos lapsi ei kaikesta huolimatta pystyisi koulua käymään, lähdetään syytä selvittämään yhdessä lapsen, mahdollisesti vanhempien ja koulun kanssa. Käydään läpi, onko koulussa jotain haastavaa tai muuta kuormitusta, minkä vuoksi lapsi ei kykene koulunkäyntiin. Tarvittaessa koulu tekee muutoksia myös koulusisäلتöö.

Kannustetaan lasta koulunkäyntiin silloinkin, kun lapsi ei ole sinne motivoitunut menemään. Pidetään positiivista puhetta yllä koulunkäynnistä.

RAJOITUKSET JA TURVALLISUUS

Pähkinärinteessä pyritään siihen, että rajoituksia jouduttaisiin käyttämään mahdollisimman vähän ja asiat pyritään aina ratkaisemaan ensisijaisesti puhumalla. Jos tämä ei onnistu, voidaan rajoitustoimenpiteitä käyttää. Pähkinärinteen ohjaajat saavat tehdä tarvittavat rajoituspäätökset muutoin, mutta päätöksen yhteydenpidon rajoittamisesta voi tehdä vain yksikönjohtaja tai johtajan sijainen.

Rajoitustoimenpiteet perustuvat aina lakiin ja niiden käyttö on lopetettava heti, kun lasta voidaan ohjata tavanomaisilla kasvatuksellisilla keinoilla ja säännöillä. Rajoitukset ovat eri asia kuin tavanomaiset kasvatukseen keinot, ohjaus ja säännöt, jotka eivät sisällä perusoikeuksien rajoittamista.

Jokaiseen rajoituspäätökseen liittyen tehdään **rajoituksen arviointi**, jossa käydään läpi rajoitustoimenpiteeseen johtanut tilanne ja rajoituspäätöksen perusteet sekä arvioidaan rajoituksen vaikuttavuutta. Rajoituspäätöksen läpikäynnissä lapsen kanssa varmistetaan, että lapsella on ymmärrys rajoitustoimenpiteen välttämättömyydestä.

Rajoituspäätös ja siihen johtanut tilanne käsitellään huoltajien kanssa. Huoltajille sekä sosiaalityöntekijälle toimitetaan kappaleet rajoituspäätöksestä.

Tilanteissa, jossa rajoitustoimia joudutaan käyttämään, huomioidaan aina myös muiden lasten turvallisuuden tunne. Pähkinärinteen lapset kokevat, että varsinkin äänekkäät tilanteet ovat joskus ikäviä. Yhdessä on sovittu, että aikuiset kysyvät kaikilta lapsilta tilanteen jälkeen, haluavatko keskustella asiasta.

Kiinnipitäminen 68§

Kiinnipitäminen tarkoittaa lapsen fyysistä kiinnipitämistä. Sen tarkoituksena on rauhoittaa ja pysäyttää tilanne, tai lapsen tai toisen henkilön suojaaminen. Laitoksen henkilökunta voi lapsen rauhoittamiseksi pitää kiinni lapsesta, jos lapsi sekavan tai uhkaavan käyttäytymisensä perusteella todennäköisesti vahingoittaisi itseään tai muita ja kiinnipitäminen on lapsen oman tai toisen henkilön hengen, terveyden tai turvallisuuden välittömän vaarantumisen vuoksi taikka omaisuuden merkittävän vahingoittamisen estämiseksi välttämätöntä.

Kiinnipitäminen voi pitää sisällään myös lapsen siirtämisen.

Liikkumisvapauden rajoittaminen 69§

Liikkumisvapauden rajoittaminen tarkoittaa, että lasta voidaan määräaikaisesti kieltää poistumasta laitoksen alueelta, laitoksesta tai tietyn asuinyksikön tiloista. Rajoitus voidaan asettaa, jos se on lapsen huollon kannalta välttämätöntä ja lapsen edun mukaista ja jos lapsi on otettu huostaan sillä perusteella, että hän on vaarantanut vakavasti terveyttään tai kehitystään, tai jos lapsi käyttäytyy laitoksessa edeltävästi mainitulla tavalla, tai rajoitus on muutoin tarpeen lapsen suojelemiseksi häntä itseään vakavasti vahingoittavalta käyttäytymiseltä.

Aineiden ja esineiden haltuunotto 65§

Lastensuojelulaitoksen on **otettava** haltuun lapsen hallussa olevat

- päihtymistarkoituksessa käytettävät aineet tai tällaisen aineen käyttöön erityisesti soveltuvat välineet ja
- sellaiset aineet tai esineet, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.

Laitoksen haltuun **saadaan** ottaa myös sellaiset aineet tai esineet

- jotka ominaisuuksiensa puolesta soveltuvat vaarantamaan lapsen omaa tai toisen henkilön henkeä, terveyttä tai turvallisuutta tai vahingoittamaan omaisuutta, jos on todennäköistä, että lapsi käyttää aineita tai esineitä näihin tarkoituksiin.
- lapsella olevat lapsen oman tai toisten lasten sijaishuollon järjestämistä tai laitoksen yleistä järjestystä todennäköisesti vakavasti haittaavat muut aineet ja esineet sekä
- lapsen hallussa olevat tupakkatuotteet tai nikotiininesteet.

Omaisuuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen 67§

Jos on perusteltua syytä epäillä, että lapsella on hallussaan kiellettyjä aineita tai esineitä, saadaan hänen käytössään olevat tilat tai hallussaan oleva omaisuus tarkastaa.

Luottamuksellinen viesti tai lähetys voidaan jättää kokonaan tai osittain luovuttamatta lapselle, jos se sisältää aineita tai esineitä, jotka tulisi ottaa haltuun lapselta, jos hän olisi ne jo saanut tai tietoja, asioita tai esineitä, joiden voidaan olosuhteet kokonaisuutena huomioiden perustellusti arvioida vakavasti vaarantavan lapsen tai toisen henkilön henkeä, terveyttä, turvallisuutta tai kehitystä. Lähetysten luovuttamatta jättämisestä päättää sosiaalityöntekijä.

Henkilönkatsastus 66A§

Lapselle voidaan tehdä henkilönkatsastus, jos on **perusteltua syytä epäillä**, että hän on käyttänyt päihdyttäviä aineita.

Henkilönkatsastus tarkoittaa, että epäilty käyttö selvitetään puhalluskokeella tai virtsanäytteellä. Virtsanäyte toimitetaan laboratorioon. Henkilönkatsastusta ei saa tehdä, eikä sitä tehtäessä saa olla läsnä lapsen kanssa eri sukupuolta oleva henkilö, ellei kyseessä ole terveydenhuollon ammattihenkilö.

Henkilöntarkastus 66§

Henkilöntarkastuksella tarkoitetaan sen tutkimista, mitä lapsella on vaatteissaan tai vaatteiden ja ihon väliin kätkeytyneenä. Henkilöntarkastusta on muun muassa naulakkoon ripustettujen vaatteiden tutkiminen tai jälkien etsiminen vaatteista sekä taskujen tarkastaminen ja tyhjentäminen. Tarkastusta ovat myös henkilön hallussa olevan matka- tai käsilaukun, salkun tai muun vastaavan kantovälineen tarkastaminen (vertaa turvatarkastus lentoasemalla).

Lapselle voidaan tehdä henkilöntarkastus, jos laitoksen henkilökunnalla on perusteltua syytä epäillä, että lapsella on yllään tai vaatteissaan

- päihtymistarkoituksessa käytettäviä aineita tai aineen käyttöön soveltuvia välineitä tai
- sellaisia esineitä, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.

Yhteydenpidon rajoittaminen 62§

Yhteydenpidon rajoittaminen tarkoittaa, että laissa säädettyjen edellytysten täytyessä voidaan

- rajoittaa lapsen oikeutta tavata vanhempiaan tai muita läheisiään
- rajoittaa lapsen oikeutta pitää yhteyttä läheisiinsä puhelimitse tai muita välineitä käyttäen
- lukea ja pidättää lapsen lähettämä tai hänelle osoitettu yksittäinen kirje tai muu luottamuksellinen viesti tai tarkastaa ja pidättää muu lähetys
- ottaa rajoituksen ajaksi sijaishuoltoapaikan haltuun lapsen hallussa olevat yhteydenpitoon käytettävät laitteet ja välineet tai rajoittaa niiden käyttöä
- jättää ilmaisematta lapsen olinpaikka vanhemmille tai huoltajille.

Yhteydenpitoa voidaan kuitenkin rajoittaa päätöksellä vain, jos

- yhteydenpito vaarantaa lapsen sijaishuollon tarkoituksen toteuttamisen ja rajoittaminen on lapsen hoidon ja kasvatuksen kannalta välttämätöntä
- yhteydenpidosta on vaaraa lapsen hengelle terveydelle, kehitykselle tai turvallisuudelle
- rajoittaminen on välttämätöntä vanhempien tai perheen muiden lasten, perhekodin tai laitoksen muiden lasten tai henkilöstön turvallisuuden vuoksi tai
- 12 vuotta täyttänyt lapsi vastustaa yhteydenpitoa; sama koskee myös 12 vuotta nuorempaa lasta, jos hän on niin kehittynyt, että hänen tahtonsa voidaan kiinnittää huomiota.

Yhteydenpidosta sopiminen

Huostaanotetun lapsen asiakassuunnitelmaan on kirjattava, miten lapsen yhteydenpito ja yhteistoiminta lapsen vanhempien ja muiden hänelle läheisten henkilöiden kanssa toteutetaan. Käytännössä yhteydenpidosta joudutaan joskus sopimaan ennen kuin on ehditty tehdä asiakassuunnitelma. Yhteydenpidon toteuttamisesta saatetaan joskus sopia myös asiakassuunnitelmasta poikkeavalla tavalla. Tällöin suunnitelmaa tarkistetaan jälkikäteen muodollisesti sovitun mukaiseksi.

Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen 69a§

Jos lapsi on poistunut luvattomasti lastensuojelulaitoksesta (laitos) tai ei palaa sinne ennalta sovitusti luvallisen poistumisen jälkeen, laitoksen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin lapsen etsimiseksi ja palauttamiseksi laitokseen sekä ilmoitettava lapsen luvattomasta poissaolosta lapsen sijaishuollosta vastuussa olevalle viranomaiselle. Lapsen olinpaikan selvittyä laitoksen ja lapsen sijaishuollosta vastuussa olevan viranomaisen tulee yhteistyössä sopia lapsen kuljettamisesta takaisin laitokseen, ellei lapsi palaa laitokseen vapaaehtoisesti.

Lapsen palauttamisesta ja siihen liittyvästä kuljettamisesta ja sen turvallisesta järjestämistavasta päättää lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. Kiireellisissä tilanteissa lapsen palauttamisesta ja siihen liittyvästä kuljettamisesta ja sen turvallisesta järjestämistavasta päättää laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö. Laitoksen johtajan tai hänen määräämänsä hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvan on viipymättä ilmoitettava päätöksestä lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

Eristäminen 70§

Lapsi saadaan eristää muista lapsista, jos hänen käyttäytymisensä perusteella on vaaraksi itselleen tai muille. Tai jos eristäminen on muusta erityisen perustellusta syystä lapsen hengen, terveyden tai turvallisuuden kannalta välttämätöntä. Eristäminen on lopetettava heti, kun se ei ole enää välttämätöntä.

Eristämistä ei saa koskaan käyttää kasvatuksellisilla perusteilla tai rangaistuksena. Ennen eristämisen käyttämistä on aina harkittava, olisiko tilanne selvitettävissä käyttämällä muita lievempiä keinoja. Käytännössä lasta saatetaan joskus kasvatuksellisena keinona kehottaa menemään hetkellisesti omaan huoneeseensa rauhoittumaan. Lapsen rauhoittuminen omassa huoneessa ei kuitenkaan saa missään olosuhteissa rinnastua lapsen eristämiseen. Lapsi on tällöin huoneessa pelkästään suullisen kehotuksen perusteella. Lainvastaisesta eristämisestä on kyse silloin, kun lasta tosiasiaassa estetään poistumasta omasta huoneestaan tai lapsi joutuu oleskelemaan vastentahtoisesti omassa huoneessaan pitkiä aikoja ilman, että kyse olisi eristämissäännöksessä tarkoitetusta lapsen käyttäytymisestä.

VALITUSOIKEUS JA MUUTOKSENHAKU

Päätökseen, johon saa hakea muutosta valittamalla, on liitettävä valitusosoitus. Siinä on mainittava valitusviranomaisen ja viranomaisen, jolle valituskirjelmä on toimitettava sekä valitusaika ja mistä se lasketaan. Lisäksi valitusosoituksessa on selostettava vaatimukset valituskirjelmän sisällöstä ja liitteistä sekä valituksen perille toimittamisesta.

SEURAAVIIN PÄÄTÖKSIIN VOIT HAKEA MUUTOSTA HALLINTO-OIKEUDESTA 30 VUOROKAUDEN KULUESSA TIEDOKSISAANNISTA

Yhteydenpidon rajoittaminen (63 §), Aineiden ja esineiden haltuunotto (65 §), lähetyksen luovuttamatta jättäminen (67 § 4 mom.), liikkumisvapauden rajoittaminen (69 §), eristäminen (70 §) ja erityinen huolenpito (72 §)

JÄLKIHUOLTO

Lapsi voi itsenäistyä Pähkinärinteestä, jolloin **lastensuojelun jälkihuolto** tulee avuksi. Nuori on oikeutettu jälkihuoltoon, kun hän on ollut sijoitettuna kodin ulkopuolella vähintään kuusi kuukautta ja oikeus jatkuu viisi vuotta sijoituksen loppumisesta, sekä loppuu viimeistään nuoren täytettyä 23-vuotta. Jälkihuolto on nuorelle vapaaehtoista tukea. Jälkihuolto on esimerkiksi apuna arjen paperiasioissa, tarjoaa turvallista aikuista, taloudellista tukea sekä asumiseen liittyvää tukea. Lapselle on sijoituksen aikana kertynyt **itsenäistymisvaroja**.

Rahat ovat nuoren omia, joiden käytöstä hän sopii täysi-ikäisenä oman sosiaalityöntekijänsä kanssa. Varoja voi saada käyttöön suunnitelmallisesti myös ennen 18-vuotispäivää. Lisätietoja jälkihuollosta ja itsenäistymisvaroista saa omalta sosiaalityöntekijältä.

KUINKA TEHDÄÄN KANTELU?

Kantelun voi tehdä, kun lapsi/nuori on tyytymätön jostain palvelusta tai etuudesta. Kantelun tekemisessä auttaa Pähkinärinteessä ohjaaja tai johtaja.

Lapsi/nuori voi tehdä kirjallisen muistutuksen sosiaali- tai terveydenhuollosta vastaavalle viranhaltijalle tai toimintayksikön johtajalle tai vastuuhenkilölle. Kantelussa tulee selvittää mitä toimenpidettä, menettelyä tai päätöstä kantelija pitää virheellisenä tai epäasianmukaisena.

Toimintayksikön johtajan on käsiteltävä muistutus asianmukaisesti ja annettava siihen perusteltu kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa. Kohtuulliseksi ajaksi on katsottu n. 1 kuukausi. Annettuun vastaukseen ei voi hakea muutosta, mutta asiasta voi kannella kirjallisesti valvontaviranomaiselle. Kantelu tehdään aina kirjallisesti.

VARHA:

SOSIAALIASIAVASTAAVA@VARHA.FI

PUH: 02 3132399

SOSIAALIASIAVASTAAVIEN PUHELINAIKA: MA-PE KLO 10-12 JA 13-15

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTAVIRASTO:

KIRJAAMO.LOUNAIS@AVI.FI

PUHELINVAIHDE: 0295 016 000

MA-PE KLO 8.00-16.15

EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIES:

OIKEUSASIAMIES@EDUSKUNTA.FI

PUH. 09 4321 (EDUSKUNNAN VAIHDE)

MA-PE KLO 9-15

PÄHKINÄRINTEEN HYVÄN KOHTELUN PUU

LASTEN SUUSTA:

MILLAINEN ON PÄHKINÄRINTEESSÄ HYVÄ OHJAAJA?

*LÄSNÄOLEVA *LUOTETTAVA

*TURVALLINEN *KUUNTELEVA

*HUUMORINTAJUINEN *KUNNIOITTAVA

*KANNUSTAVA *AUTTAVA *TASA-

ARVOINEN *REHELLINEN *LUOTTAMUKSEN

ARVOINEN